

**BDP/BCA/BTS**

00021

**Term-End Examination**

**December, 2015**

**FGT-01 : FOUNDATION COURSE IN GUJARATI**

*Time : 2 hours*

*Maximum Marks : 50*

આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ આઠ (8) પ્રશ્નો આપવામાં આવ્યા છે અને બધાં પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે.

1. નીચેના વિષયોમાંથી ગમે તે એક વિષય પર નિબંધ લખો. 8  
(a) મારા શૈશવના સંસ્મરણો  
(b) સંપર્ક ભાષા તરીકે હિન્દીનું સ્થાન  
(c) અતિવૃદ્ધિ  
(d) માહિતી અધિકાર કાયદાનું મહત્ત્વ
2. નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો. 8  
(a) સમાનતાના હક્કો નાગરિકને કયા પ્રકારની સમાનતા બક્ષે છે ?  
(b) અનુવાદકમાં કઈ બે બાબતોની સજ્જતા હોવી જરૂરી છે ?  
(c) બહુરખબરો વર્તમાનપત્રની ગુણવત્તા પર કઈ રીતે અસર કરે છે ?

- (d) ‘ડામરના રંગો’ એટલે શું ? એનું એવું નામ કેમ પડ્યું ?
- (e) લેખક સાચો વિજ્ઞાની કોને ગણે છે ? સાચા વિજ્ઞાનીમાં કયા ગુણો અપેક્ષિત છે ?
- (f) ગુજરાતી ભાષા પર અરબી-ફારસી અને અંગ્રેજીની અસર થવાનું મુખ્ય કારણ કયું હતું ?

3. (a) કૌંસમાં આપેલા શબ્દમાંથી યોગ્ય શબ્દ વાપરી ખાલી જગા પૂરો.

4

- (i) લેખકના મતે પત્રકારત્વ એક \_\_\_\_\_ ગણાવો જોઈએ. (ધંધો, કસબ, ધર્મ)
- (ii) શબ્દમાં કોઈ એક અક્ષર ઉપર તેની સાથે ઉચ્ચારાયેલા અન્ય અક્ષરોને મુકાબલે મુકાયેલો ભાર \_\_\_\_\_ તરીકે ઓળખાય છે. (સ્વરભાર, અક્ષરભાર, ધ્વનિભાર)
- (iii) \_\_\_\_\_ લોકો લિપિચિહ્નનો જમણી બાજુથી ડાબી બાજુ લખતા. (ચીનના, ભારતીય, સેમેટિક)
- (iv) સ્વભાષા-માતૃભાષા મનુષ્યના \_\_\_\_\_ ની ભાષા છે. (અંતર, જ્ઞાન, બૌદ્ધિક વિકાસ)

(b) રૂઢિપ્રયોગની સામે તેનો અર્થ લખો.

4

(i) હૈયું ભરાઈ આવવું (A) ભારે આફત આવવી

(ii) આકાશ તૂટી પડવું (B) દુઃખ-શોકથી હિંમત હારી જવી

(iii) વાક રાખવું (C) દુઃખ કે લાગણીથી રડું રડું થઈ જવું

(iv) છાતી બેસી જવી (D) પ્રતિષ્ઠા સાચવવી

4. નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે ટૂંક નોંધ લખો.

6

(a) નૈતિક હક્ક

(b) વિજ્ઞાનનો મર્મ

(c) અનુવાદકનું કામ-મુશ્કેલીઓ

5. નીચેના વાક્યોના શબ્દોનો ક્રમ યોગ્ય રીતે ગોઠવીને તેમને ફરીથી લખો.

4

(a) થાય સૂર્યોદય પૂર્વમાંથી છે.

(b) માહિતી માટે વિષયસૂચિ મેળવવા ઉપયોગી ઘણા થાય છે.

(c) મહત્ત્વ છે ક્રમનું વાક્યમાં શબ્દોના.

(d) મન દઈને વિદ્યાર્થીએ જોઈએ ભણવું.

6. નીચે અવતરણ ચિહ્નોમાં આપેલ ઉક્તિઓ કોણ બોલે છે તે નામની આગળ આપેલા ખાનામાં ખરાની નિશાની કરીને દર્શાવો.

4

(a) 'શેઠ હજો તો આવા મોટા ગજાના હજો !'

- (i) રાજુ
- (ii) કાળુ
- (iii) કોદર

(b) લુગડાંની ગંધ પરથી હું ઘણા લોકોને પારખું છું

- (i) રાઈ
- (ii) વંજુલ
- (iii) નોકર

(c) શકરીભાભી ! બિચારી હેતીબાઈ બહું ભલું માણસ છે !

- (i) સુખદેવ
- (ii) હરખો
- (iii) પખો સોની

(d) 'હિંદુસ્તાનમાં કામ કરનારને ખાવા નથી મળતું પણ કામ નહીં કરનારને મળી રહે છે.'

- (i) નાયક
- (ii) નાયિકા
- (iii) મહારાજ

7. નીચેના બન્ને પ્રશ્નોના જવાબ આપો. 6

- (a) વ્યક્તિસ્વાતંત્ર્ય અને લોકશાહીને શો સંબંધ છે ?
- (b) પત્રકારત્વ લોકમાનસનું ઘડતર કઈ રીતે કરી શકે ?

8. નીચેનાં કથનોને સમજાવો. 6

- (a) ‘આજના યુગમાં પત્રકારત્વ એ રાજ્યની આંખ છે.’
  - (b) ‘છેવટે પારકાં છોકરાં જ રાજી કરવાનાં છે ને ?’
  - (c) ‘આ દોઢ પાશેર ખીચડી જિવાડશે એમ તું માને છે ?’
-